

Raadsvoorstel

Onderwerp : Zienswijze op de conceptjaarrekening 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen
Zaaknummer : 876496
Behandelend team : Bestuursadvies
Status : Openbaar

Besluit om

1. De zienswijzebrief op de conceptjaarrekening 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vast te stellen (bijlage 1).

Inleiding

De Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (vanaf hier: GMR) is een gemeenschappelijke regeling met als doel een gezonde groene groei van onze regio. Dit regionale samenwerkingsverband heeft 17 deelnemende gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur van de GMR stuurde de conceptjaarstukken 2025 op 9 april 2026 aan de deelnemende gemeenten en op 14 april de ontwerpbegroting 2026-2030. Ook ontvingen we de jaarstukken van The Economic Board. De gemeenteraden worden uitgenodigd een zienswijze in te dienen. Het verzoek aan de gemeenten is om uiterlijk 2 juli te reageren op de conceptjaarrekening 2025 en vóór 30 juli 2026 te reageren op de conceptbegroting 2027-2030.

De zienswijze is een belangrijk sturingsinstrument richting de Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en).

Beoogd effect

De gemeente Beuningen houdt toezicht op de financiële en beleidsmatige situatie van de GMR door jaarlijks de jaarrekening en begroting te beoordelen. Met de zienswijzebrief vragen wij het Algemeen Bestuur de Beuningse opmerkingen mee te nemen bij de vaststelling van de stukken. Dit stelt onze gemeente in staat kaders te stellen, invloed uit te oefenen en de belangen van onze gemeente te borgen. Het lange termijn doel van de zienswijze is dat onze gemeente een goed werkende GR heeft die, door samen met de gemeenten te werken aan onderwerpen zoals woningbouw, bereikbaarheid, economie, natuur, klimaat en duurzaamheid, ervoor zorgt dat de regio aantrekkelijk, leefbaar en toekomstbestendig blijft.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad heeft het recht om een zienswijze te geven

Het recht om een zienswijze te geven is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Onze zienswijze is verwoord in de zienswijzebrief. Hiermee wordt het dagelijks bestuur van de GMR geïnformeerd over de zienswijze van de gemeente Beuningen ten aanzien van de concept jaarrekening 2025 en de conceptbegroting 2026-2030. Zo geven we als deelnemende gemeente inhoudelijke richting en gerichte feedback aan het algemeen bestuur van de GMR. Dat is passend binnen de rol van de gemeente bij verbonden partijen. Bovendien vergroot het de kans dat de GMR de signalen van Beuningen meeneemt bij de definitieve vaststelling van jaarrekening en begroting.

1.2 De opmerkingen over de jaarrekening zijn nodig om transparantie en rechtmatigheid te verbeteren

We vragen om toelichting op verplichtingen die zijn doorgeschoven naar 2026, omdat dit inzicht geeft in de financiële ruimte en de besteding van middelen. Dit is relevant omdat in de jaarrekening wordt afgeweken van de gedachte dat een positief saldo naar rato terugvloeit naar de gemeenten. Door om een toelichting te vragen op de aangegane verplichtingen en de dekking daarvan, wordt duidelijker of de financiële verantwoording van de GMR sluitend en navolgbaar is.

1.3 Het overnemen van het advies van de accountant versterkt de kwaliteit van de verantwoording

De oproep om een integrale risicoanalyse op te nemen is logisch, omdat dit de kwaliteit van het jaarverslag en de bestuurlijke beheersing vergroot. Hierdoor ontstaat beter inzicht in risico's, onzekerheden en beheersmaatregelen. Dat helpt de raad en het bestuur om de financiële en inhoudelijke voortgang van de GMR beter te beoordelen.

1.4 De vragen over de begroting helpen om toekomstige financiële ontwikkelingen te duiden

We vragen om nadere toelichting op de eenmalige verhoging van overige middelen en de inzet van middelen voor Circulaire Regio, omdat dit de begroting inzichtelijker en controleerbaarder maakt. Dit is belangrijk omdat onduidelijkheid over herkomst en bestemming van middelen de toetsing van de begroting bemoeilijkt. Ook helpt het om te beoordelen welke taken de GMR in de komende jaren nog daadwerkelijk uitvoert, zeker nu tijdelijke middelen mogelijk wegvallen.

1.5 Een beperkt vrij besteedbaar budget voorkomt onnodige discussie en vergroot de uitvoerbaarheid

Het opnemen van een klein flexibel budget is wenselijk, omdat hierdoor incidentele kleine kosten sneller en eenvoudiger kunnen worden opgevangen. Dat voorkomt dat voor beperkte bedragen telkens aanvullende besluitvorming nodig is. Hiermee wordt de uitvoeringspraktijk efficiënter en wordt bestuurlijke druk op de gemeenten en de GMR verminderd.

1.6. De keuze rond subsidieverwerving vraagt om een expliciete onderbouwing

We vragen om een heldere argumentatie voor de keuze om 5% van de inwonersbijdrage te gebruiken voor subsidieverwerving, omdat dit afwijkt van de eerder gecommuniceerde financiële uitgangspunten. Dit is van belang voor de transparantie en de voorspelbaarheid van de regionale financiën. Als een eerder vastgestelde methodiek wordt losgelaten, moet dit overal vermeld worden, moet duidelijk zijn waarom dat gebeurt en wat de financiële gevolgen daarvan zijn.

1.7 De fasering van de zienswijze op het informatieprotocol van de GMR is identiek

De GMR heeft de gemeenten uitgenodigd om een zienswijze in te dienen op het informatieprotocol 2025. De fasering komt overeen met die van de zienswijze op de jaarrekening en de begroting. Voor onze zienswijze is een separaat raadsvoorstel opgesteld dat op hetzelfde moment wordt behandeld. Door de zienswijze op het informatieprotocol te combineren met de zienswijze op de conceptjaarrekening 2025 en de conceptbegroting 2027-2030, brengen we de GMR gelijktijdig van deze zienswijzen op de hoogte.

Kanttekeningen

1.1 Een zienswijze is een advies en geen bindend besluit

Met onze zienswijzebrief geven wij een reactie op de conceptjaarrekening 2025 en de conceptbegroting 2027-2030. Het Dagelijks Bestuur geeft een reactie op de zienswijze, maar het Algemeen Bestuur is bevoegd om de stukken vast te stellen. Zij kunnen ervoor kiezen om de input uit de zienswijze niet (volledig) over te nemen. Als meerdere gemeenten hetzelfde standpunt innemen, is de kans groter dat het Algemeen Bestuur de verzoeken en aanbevelingen uit de zienswijzen meeneemt in de uiteindelijke besluitvorming. Onze zienswijzebrief is opgesteld n.a.v. bouwstenen die door een werkgroep voor de 17 deelnemende gemeenten zijn opgesteld; hiermee krijgt het collectief opdrachtgeverschap invulling en is de kans groter dat de GMR de zienswijzen overneemt.

1.2 Monitoren blijft belangrijk

Het is verstandig om na ontvangst van de bestuurlijke reactie te beoordelen of de GMR de zorgen van Beuningen voldoende adresseert. Dit kan opnieuw worden betrokken bij toekomstige zienswijzen. Vooral rond Circulaire Regio en subsidieverwerving kunnen wijzigingen in externe financiering invloed hebben op de uitvoering. Dat maakt het belangrijk om de reactie van de GMR op de zienswijze en het verloop in de komende jaren goed te blijven monitoren.

Financiën

Jaarstukken

De concept jaarstukken van de GMR bestaan uit:

- Concept-jaarverslag – voor de inhoudelijke verantwoording van het regiobureau en de vijf opgaven;
- Concept-jaarrekening – de verantwoording van financiële resultaten;
- Accountantsverklaring.

Het totale bedrag dat aan de gemeente wordt terugbetaald bedraagt € 258.035. Dit is als volgt opgebouwd;

i. Resultaat opgaven	€ 174.151
ii. Resultaat regiobureau	€ 83.884
TOTAAL	€ 258.035

In de jaarstukken wordt voorgesteld het rekeningresultaat van het programma Regiobureau (€ 83.884) te restitueren aan de deelnemende gemeenten. Het resultaat van het programma opgaven (€ 174.151) zal worden gebruikt om de kosten die voortvloeien uit de aangegane verplichtingen te dekken.

Begroting

In 2024 stelde het algemeen bestuur van de GMR de regionale agenda 2025 – 2028 vast. Als gemeente Beuningen tekenden wij voor de vijf opgaven. De nu voorliggende conceptbegroting 2027-2030 is de derde begroting onder deze regionale agenda. De begroting is opgebouwd uit twee programma's:

1. Programma regiobureau
2. Programma opgaven

De begroting is opgesteld voor de jaren 2027-2030 en materieel sluitend.

Het benodigde budget voor het programma regiobureau wordt gefinancierd uit bijdragen van de zeventien deelnemende gemeenten en een bijdrage van de provincie. Het benodigde budget voor het programma opgaven wordt gefinancierd uit bijdragen van de deelnemende gemeenten en subsidies.

Inwonersbijdrage

Voor de berekening van de gemeentelijke bijdragen wordt het inwoneraantal per 1 januari 2026 als verdeelsleutel gehanteerd. De inwonerbijdrage voor 2027 is vastgesteld door de inwonerbijdrage voor 2026 te verhogen met de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN)-norm van 4,15%. De inwonerbijdrage 2027 is opgebouwd uit de bijdrage voor het regiobureau (€ 2,95) en bijdragen voor de vijf inhoudelijke opgaven (gezamenlijk € 6,04). Daarmee komt de inwonerbijdrage voor 2027 uit op € 8,99. Voor de gemeente Beuningen komt dit neer op een bedrag van € 271.397.

The Economic Board

Met ingang van 2026 wordt ook de subsidie van TEB geïndexeerd worden volgens de BNR-norm. Hiertoe heeft het algemeen bestuur besloten in haar vergadering van 5 februari 2025. Daarmee komt de subsidie van TEB uit op een bijdrage van € 1,11 per inwoner in 2027. Voor de gemeente Beuningen komt dit neer op een bedrag van € 29.826,81. Samen met de GMR: € 10,01 per inwoner, totaal € 301.223,81.

Gemeentebegroting

In onze begroting is rekening gehouden met de deelnemersbijdrage, ook voor de jaren 2028, 2029 en 2030. Op basis van de nu voorliggende conceptbegroting worden deze bijdragen aangepast.

De uitzetting ziet er als volgt uit:

	2027	2028	2029	2030
	-28	-28	-28	-28

Tijdspad

Als dit voorstel akkoord is, wordt de zienswijzebrief in bijlage 1 verstuurd. Op 8 juli 2026 worden in de AB-vergadering van GMR de definitieve jaarstukken vastgesteld.

De begroting 2026-2029 op 9 september 2026 vastgesteld door het algemeen bestuur. Voor dat moment ontvangen de gemeenteraden de op te stellen zienswijzennotitie.

Duurzaamheid

Binnen de begroting van de Groene Metropoolregio krijgt duurzaamheid vooral vorm via de opgave Circulaire Regio. Dit is een belangrijk onderdeel van de regionale samenwerking en draagt bij aan de transitie naar een toekomstbestendige, grondstoffenefficiënte regio.

Communicatie/Participatie

De zienswijzebrief is opgesteld n.a.v. bouwstenen die door een werkgroep voor de 17 deelnemende gemeenten zijn opgesteld.

We versturen de zienswijzebrief aan het DB. De communicatie in het vervolgproces over de vastgestelde jaarstukken en de begroting is aan de GMR.

Evaluatie

Het DB geeft een schriftelijke reactie op de ingediende zienswijzebrief. Aan de hand daarvan kan worden bepaald of het beoogde doel is behaald.

Daarnaast zijn er kwartaalrapportages en bestuurlijke voortgangsrapportages binnen de opgaven waarin de resultaten worden belicht.

Bijlagen

- Bijlage 1: Zienswijze conceptjaarrekening 2025 en conceptbegroting 2027- 2030 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
- Bijlage 2: Aanbiedingsbrief jaarstukken 2025 GMR
- Bijlage 3: Jaarstukken 2025 GMR
- Bijlage 4: Accountantsverklaring 2025
- Bijlage 5: Aanbiedingsbrief conceptbegroting GMR 2027-2030
- Bijlage 6: Conceptbegroting GMR 2027-2030
- Bijlage 7: Aanbiedingsbrief jaarrekening en jaarverslag TEB
- Bijlage 8: Jaarrekening en jaarverslag 2025 TEB
- Bijlage 9: Brief inzake financiële en algemene uitgangspunten 2027

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester